

03.06.2004

Acil Hekimliği Sertifika Programı Uygulama Yönergesi

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- Bu yönergenin amacı; Acil sağlık hizmetleri ile ilgili sağlık kurum ve kuruluşlarında çalışan veya çalışacak pratisyen hekimlerin eğitilerek, acil sağlık hizmetlerinin ülke sathında eşit, kaliteli ve etkin olarak sunulmasını sağlamak.

Kapsam

Madde 2- 112 Acil Sağlık Hizmetleri, Hastane Acil Servisleri, birinci basamak acil sağlık hizmeti veren tüm kurum ve kuruluşlarda çalışan veya çalışacak olan pratisyen hekimler.

Dayanak

Madde 3- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun 3 üncü maddesinin (i) bendi ile 9 uncu maddesinin (c) bendine, 13/12/1983 tarihli ve 181 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 41 inci ve 43 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanan Acil Sağlık Hizmetleri Yönetmeliğinin 29. maddesi ve 30. maddesi.

Tanımlar ve Kısaltmalar

Madde 4- Bu yönergede geçen;

a) Bakanlık : Sağlık Bakanlığını,

b) Genel Müdürlük: Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,

c) Müdürlük: İl Sağlık Müdürlüğünü,

d) Şube Müdürlüğü: Acil Sağlık Hizmetleri Şube Müdürlüğünü, (ASHŞ)

e) Şube Müdürü: Acil sağlık hizmetleri şube müdürünü,

f) Eğitim Birimi: ASHŞ Eğitimlerini koordine etmek ve yürütmekle görevli birimini.

g) Acil Sağlık Hizmetleri: Acil hastalık ve yaralanma hallerinde, konusunda özel eğitim almış ekipler tarafından, tıbbi araç ve gereç desteği ile olay yerinde, nakil sırasında, sağlık kurum ve kuruluşlarında sunulan tüm sağlık hizmetlerini,

h) İstasyon: Acil çağrılara olay yerinde ve nakil sırasında sağlık hizmeti vermek üzere ambulans ve ekiplerinin bulunduğu birimleri,

i) Acil Servis: Sağlık hizmeti sunan kamu kurum ve kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişileri ve gerçek kişiler tarafından kurulmuş yataklı tedavi kuruluşları bünyesinde yer alan acil servisleri,

i) Rotasyon: Temel eğitim Modülünü tamamlayan hekimlerin, istasyonlar, acil servisler ve 24 saat hizmet veren sağlık ocaklarından, görev yaptıkları birimlerin dışında kalan ünitelerde yapacakları, bir yıl içinde 120 saati tamamlayan hizmeti,

j) Bölge Merkezi: Acil Sağlık Hizmetlerinin ülke genelinde eşgüdüm içerisinde ve aynı standartlarda sunulması amacıyla çalışma yapmak üzere kurulan Acil Sağlık Hizmetleri Bölge Eğitim, Araştırma ve Uygulama Merkezini,

k) Eğitimi Birim Sorumlusu: ASHŞ 'inde görevli AHSP ve diğer eğitimleri yürütmekle görevli hekimi,

l) Eğitim Koordinatörü: Danışma Kurulunca yetkilendirilmiş, Eğitim Modüllerinin standartlara uygunluğunu, eğitim ve eğitici performanslarını izleyen, denetleyen, akademik unvana veya AHS Eğitici Sertifikasına sahip kişileri,

m) Acil Hekimliği Sertifika Programı (AHSP): ASH Danışma Kurulu tarafından standartları belirlenmiş eğitim programını,

n) AHSP Eğitim Modülü: Standartları ASH Danışma Kurulu tarafından belirlenmiş AHSP eğitiminin bütünü oluşturulan eğitimlerden her birini.

o) AHSP Temel Eğitim Modülü: Standartları ASH Danışma Kurulunca belirlenmiş AHSP eğitiminin bütünü oluşturulan eğitimlerden temel bilgilerin işlendiği modülü.

p) Modül Eğitimsi: Bakanlık tarafından sertifika denkliği kabul edilmiş eğitimciyi tanımlamaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM

Temel ve Uygulama esasları

Temel Esaslar

Madde 5-

Acil Hekimlik Sertifika Programı , 40 saatlik "Temel Eğitim" modülü ile başlayan sonra 20 saatlik "Erişkin İleri Yaşam Desteği" modülü ve 32 saatlik "Travma İleri Yaşam Desteği" modülü ve 20 saatlik "Çocuklarda İleri Yaşam Desteği" modülü, zorunlu eğitimlerinin alındığı ve tüm zorunlu eğitim modüllerinin en çok 4 yılda tamamlandığı ve sürekli hizmet içi eğitimlerle ve rotasyonlar ile desteklenen bir eğitim programıdır.

Temel Eğitim, Erişkin İleri Yaşam Desteği, Çocuk İleri Yaşam Desteği ve Travma İleri Yaşam Desteği Modül eğitimlerinde başarılı olanlara verilecek olan sertifika 4 yıl süre ile geçerli olacak, ancak bu zaman zarfında verilen bilgilerde ve uygulamalarda olacak değişiklikler, eğitim alanlara sürekli hizmet içi eğitimlerle iletilecektir.

Temel Eğitim Sertifikası sahiplerinden 112 Acil Sağlık Hizmetleri, Hastane Acil Servisleri, birinci basamak 24 saat acil sağlık hizmeti veren tüm kurum ve kuruluşlarda çalışan hekimleri ASH Danışma Kurulu tarafından belirlenen AHSP geliştirme Modüllerini kapsayan hizmet içi eğitim programının, en az 20 saatlik bölümüne ve 120 saatlik, program kapsamında bulunan acil hizmet birimleri arasında bilgi ve uygulama becerisini artıracak rotasyona her yıl katılarak sertifikalarının geçerliliğini sağlarlar.

AH Eğitimi programı eğitimcileri tazeleme ve rotasyon eğitimlerine katılmak zorunda değildirler. Acil hizmet birimlerinde yönetici olarak çalışanlar, yönetici olarak çalıştıkları süre içerisinde rotasyon eğitimlerine katılmazlar.

AH Sertifika Programına katılanlar Modül eğitiminin ders saatlerini tamamlayamadığı takdirde modülü tekrar etmek, veya sınavında başarısız olduğu takdirde ilgili modül eğitiminin sınavına tekrar katılmak zorundadır.

Acil hizmet veren ilgili kurum veya kuruluşlarda çalışacak pratisyen hekimlerin önceden alınmış sertifikaları yoksa düzenlenecek ilk sertifikasyon programının temel eğitim modülünü başarıyla tamamlamaları şarttır, zorunlu diğer modüller normal programa uygun olarak verilir.

Her kursta eğitimci yanında bir eğitim koordinatörü ve bir kurs yöneticisi bulunacaktır. Kurs yöneticisi, ASH Şubesi Eğitim Birimi Sorumlusu veya görevlendirdiği eğitim biriminde görevli eğitici hekimdir. Eğitim koordinatörü ASH Danışma Kurulu tarafından belirlenir.

Uygulama eğitimleri Eğitim koordinatörünün ve kurs yöneticisinin belirleyeceği sayıda eğitimci ve katılımcı ile gerçekleştirilir.

Uygulama esasları

Madde 6-

- AHSP eğitim modüllerini ASH Danışma Kurulunca denkliği onaylanmış eğitimciler ile kurum ve kuruluşlar yapar.

• AHSP Temel Eğitim Modülü ; Kurs programının amaç, kapsam, dayanak ve aktiviteleri ile Ek-1'de yer alan konularda teorik ve uygulamalı temel eğitimleri içeren modüldür.

• AHSP Eğitim Modülleri; Aşağıdaki konularda standart sertifikasyon eğitimlerinin verildiği zorunlu eğitim modülleridir;

1) Erişkin İleri Yaşam Desteği

2) Çocuklarda İleri Yaşam Desteği

3) Travma İleri Yaşam Desteği

d) AHSP Geliştirme Modülleri; Hizmetin geliştirilmesine ve kalitesinin artırılmasına yönelik ASH Danışma Kurulu tarafından belirlenen hizmet içi ve sürekli eğitimlerdir.(Ek-2)

Madde 7-

Acil Hekim Sertifika Programı modüllerinin bölge koordinasyon illerinde, tercihen Bakanlığa bağlı Bölge Merkezlerinde kendine ait eğitimci kadrosu, üniversiteler, eğitim hastaneleri ve ASH Danışma Kurulunca kabul edilmiş eğitimcilerle verilmesi esastır. Bölge Merkezi olmayan Bölge Koordinasyon illerinde mevcut binalar ve eğitim salonları bu eğitimler için kullanılabilir.Eğitimlerin yaygınlaştırılması için Bölge Koordinasyon ilindeki eğitim birim sorumlusu ve eğitim koordinatörlerinin planlaması ile bölgedeki diğer illerde de eğitimler yapılabilir.

Madde 8- Yürürlük

Bu Yönerge yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer

Madde 9- Yürütme

Bu yönerge hükümlerini Sağlık Bakanı yürütür

Ek-1

ACİL HEKİM SERTİFİKA PROGRAMI (TEMEL EĞİTİM MODÜLÜ)		
SAAT/GÜN	KONU	EĞİTMEN (ünvan, ad, soyad)
1.GÜN		
09:00-09:30	Açılış ve Sertifika programının açıklanması	
09:30-10:15	Ön değerlendirme (Teorik)	
10:30-11:15	Temel Yaşam Desteği (Erişkin)	
11:30-12:15	Temel Yaşam Desteği (Çocuk)	
12:15-13:30	Öğle arası	
13:30 -15:30	Uygulama (TYD Erişkin-Çocuk)	
15:45-17:45	Uygulama (TYD Erişkin-Çocuk)	
2.GÜN		
09:00-09:45	Ambulans Ekipmanları	
10:00-10:45	Hasta ve Yaralı Taşıma Teknikleri	
11:00-11:45	Hasta ve Yaralı Taşıma Teknikleri	
11:45-13:30	Öğle arası	
13:30 - 14:15	Multitравmalı Hastaya Yaklaşım (Erişkin)	
14:30-15:15	Multitравmalı Hastaya Yaklaşım (Uygulama)	
15:30-16:15	Uygulama (Taşıma teknikleri, Ambulans ekipmanları)	
16:30-18:30	Uygulama (Taşıma teknikleri, Ambulans ekipmanları)	
3. GÜN		
09:00-09:45	Acil Oksijen Kullanımı ve Alternatif Hava Yolu Araçları	
10:00-10:45	Solunum Sıkıntısı Olan Hastaya Yaklaşım	
11:00-11:45	Göğüs ağrısı olan hastaya yaklaşım	
11:45-13:30	Öğle arası	
13:30 - 14:15	Şoklar (Erişkin, Pediatrik)	
14:30-15:15	Bilinç Değişikliği Olan Hastaya Yaklaşım ve Komalar	
15:30-16:15	Psikiyatrik Aciller	
16:30-17:15	Acil Analjezi ve Sedasyon	
4. GÜN		
09:00-09:45	Akut Entoksikasyonlar	

10:00-10:45	Çevresel Aciller (Boğulma, elektrik-yıldırım çarpmaları, yanıklar)	
11:00-11:45	Karın Ağrısı Olan Hastaya Yaklaşım	
11:45-13:30	Öğle arası	
13:30 - 14:15	Stres Altında Çalışma	
14:30-15:15	Olay Yeri Yönetimi	
15:30-16:15	Triaj	
5. GÜN		
09:00-09:45	Hekim-Hasta İlişkileri ve Tıbbi Etik	
10:00-10:45	Yasal Mevzuat, Adli Hekimlik ve Adli Rapor	
11:00-11:45	Son değerlendirme (teorik)	
11:45-13:00	Öğle arası	
13:00 - 13:45	Son değerlendirme (uygulama)	
14:00-16:30	Kurs Değerlendirmesi	

ACİL HEKİM SERTİFİKA PROGRAMI GELİŞTİRME MODÜLLERİ (EK-2)

1. HABERLEŞME
2. NBC VE DEKONTAMİNASYON
3. AFETLERDE SAĞLIK HİZMETLERİ
4. ÇAĞRI KARŞILAMA VE YÖNLENDİRME
5. FORMLAR VE VERİ KAYIT SİSTEMLERİ
6. ACİL SAĞLIK SİSTEMİ
7. GÖZ ACİLLERİ
8. KBB ACİLLERİ
9. OBSTETRİK VE JİNEKOLOJİK ACİLLER
10. İNVAZİV - NONİNVAZİV TETKİKLER VE DEĞERLENDİRME
11. METABOLİK ACİLLER
12. STERİLİZASYON
13. GERİATRİK HASTAYA YAKLAŞIM
14. ACİL İLAÇLAR, ACİLLERDE SIVI TEDAVİSİ
15. ÜROLOJİK ACİLLER
16. ENDOKRİN ACİLLER
17. BULAŞICI HASTALIKLARDAN KORUNMA
18. KARDİOVASKÜLER ACİLLER ve EKG
19. SOLUNUM SİSTEMİ ACİLLERİ
20. GASTROİNTESTİNAL ACİLLER
21. NÖROLOJİK ACİLLER